

Til kamp mod rynket rose

En aggressiv invasiv art!!

Minister vil forbyde salg af hybenrose

*PRESSEMEDDELELSE FRA MILJØ- OG
FØDEVAREMINISTEREN 07.04.17*

Miljø-og fødevareministeren er på vej med nye regler, der forbyder salg af 18 invasive arter, som truer den særegne danske natur. Det gælder bl.a. hybenrosen

Kommunerne og staten har i årevis kæmpet mod den invasive planteart rynket rose, også kaldet **hybenrose, som blev indført som prydblade i 1800-tallet**. Rynket rose er i fuld gang med at udkonkurrere de hjemmehørende arter, som repræsenterer noget af den mest oprindelige natur, vi har i Danmark. Den hærger i hele landet og truer den **Danske klitrose**.

Derfor er miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen på vej med en ny handlingsplan, som indeholder forslag om at indføre nationalt handelsforbud af 18 invasive arter i Danmark, herunder rynket rose.

De 18 arter, som er udvalgt til nationale handelsforbud, er 15 planter og tre dyr.

- Stor andemads-bregne
- New zealandsk korsarve
- Almindelig vandpest
- Smalbladet vandpest
- Kæmpe-bjørneklo
- Canadisk balsamin
- Kæmpe balsamin
- Småblomstret balsamin
- Glansbladet hæg
- Hybrid mellem japansk og kæmpepileurt
- Japansk pileurt
- Kæmpe-pileurt
- **Rynket rose/hybenrose**
- Canadisk gyldenris
- Sildig gyldenris
- Galizisk sumpkrebs (tyrkerkrebs)
- Mårhund
- Bisamrot
- **Udkastet til den nationale handlingsplan er sendt i høring. Der fremsættes et lovforslag om et nationalt handelsforbud i Folketingsåret 2017/18.**

Klitrose

Materiallet er udarbejdet af:

- **Uffe Strandby**

Forstfuldmægtig | Vestjylland

- Projektleder LIFE REDCOHA

+45 72 54 35 22 | +45 22 22 16 49 | ufstr@nst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Naturstyrelsen | Gl. Landevej 35, Fabjerg | 7620

Lemvig | Tlf. +45 72 54 30 00 | nst@nst.dk |

www.naturstyrelsen.dk

Hvad sker der når rynket rose breder sig?

De planter der vokser i klitnaturen tåler ikke skygge. Under en rynket rose busk er der næsten ikke noget sollys som slipper igennem. Det betyder at både almindelige og sjældne arter forsvinder fordi de taber i kampen med rynket rose.

Her ses en Skotsk Lostilk (sjælden art) som er ved at blive overvokset af rynket rose

Hvor hurtigt spreder den sig?

2002

48m

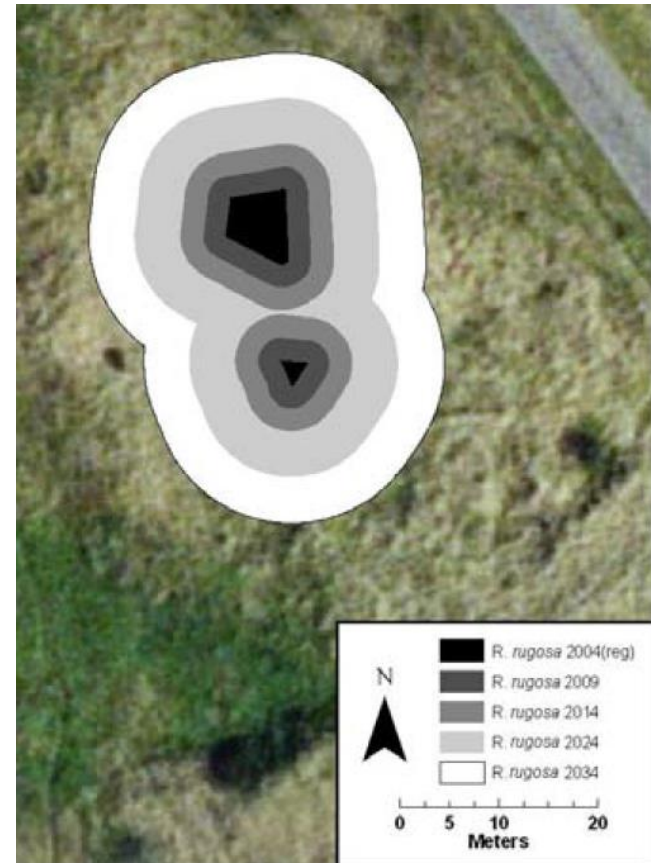
1159 m²

2012

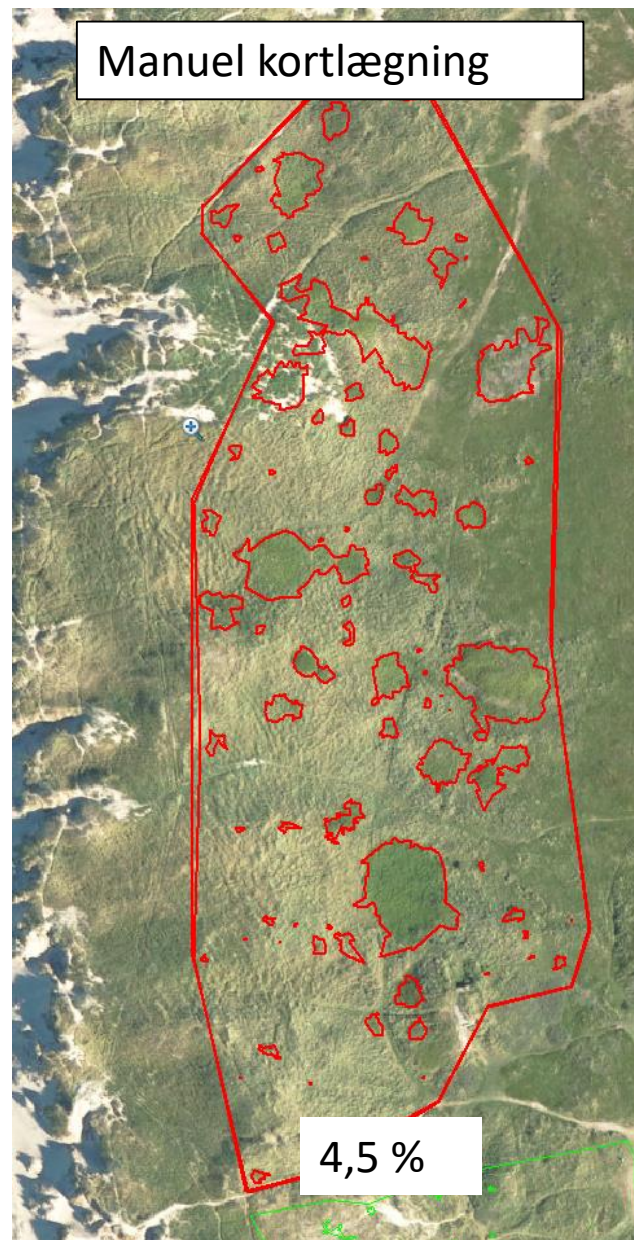
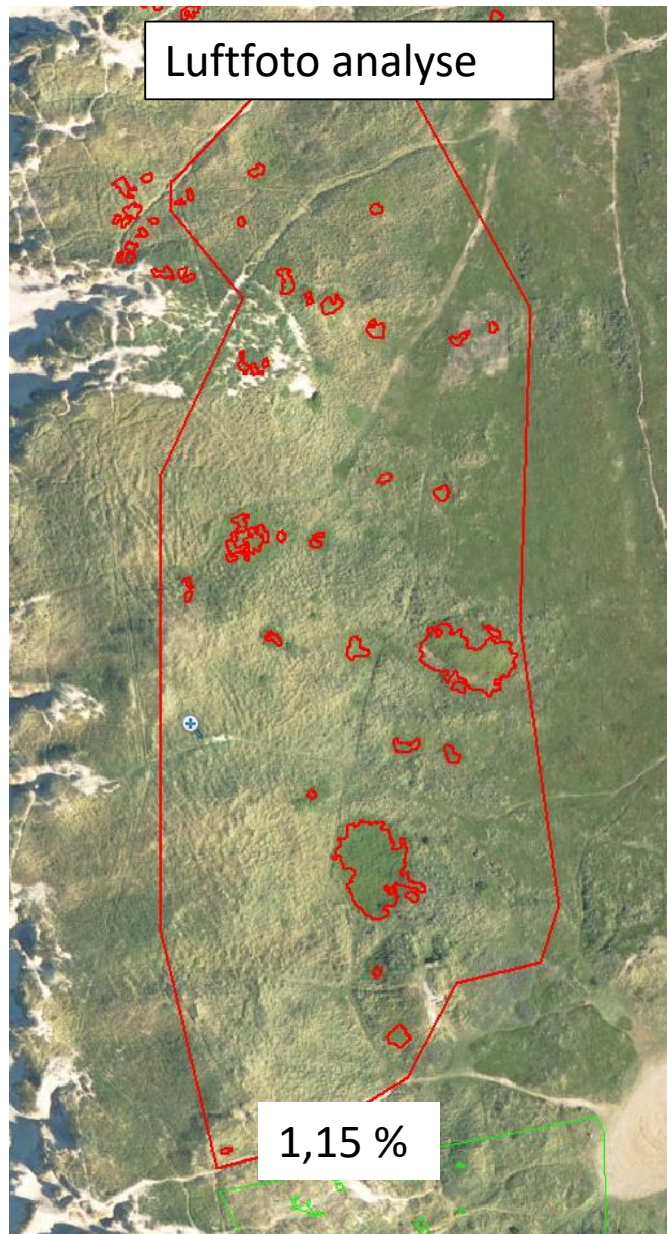
56m

1649 m²

Buskens diameter øges med ca. 0,8 m om året!!!

Hvor meget rynket rose er der?

Metoder - tildækning

Metoder - biorotor

Maskinen fræser/river rødderne op ned til 20-25 cm dybde – behov for flere behandlinger

Metoder - opgravning

Busken graves op og placeres ved siden af. Herefter graves der et hul på 1,5 - 2 m dybde. Planter lægges ned i hullet og dækkes med 1,5 - 2 m sand

Metoder - græsning

Både får og geder og nogle kvægracer vil gerne æde rynket rose. Man skal dog påregne mange års indsats.

Bekæmpelse med Roundup ?

- Roserne klippes helt ned.
- Derefter smøres/sprøjtes der på stubbene
- Behandlingen gentages 2-3 gange
- Det er ikke ulovligt at bruge Roundup
- Naturstyrelsen har også det med i projektet, men vil/må ikke anbefale det.
- Det er effektivt.
- Men ???

Brochurer om bekæmpelse.

- Thisted og Ringkøbing-Skjern Kommune er fælles om projektet mod Rynket rose.
- Målet er at begrænse udbredelsen af rynket rose og forbedre forholdene for de hjemmehørende planter og dyrearter.
- Projektet løber fra 2013 til 2018
- Brochuren udleveres i dag og vil også blive sendt per mail ifb. med referatet fra mødet.

Klitternes bevarelse !!

- Hvordan kan vi ved fælles hjælp beskytte klitterne ?

Gode råd til grundejerne!

- Hold jer væk fra klitterne
- Fortæl jeres gæster og bekendte, at der ikke må leges i klitterne
- Klitterne beskytter mod havets hærgen

Hvad gøres der for at beskytte klitterne?

- Der genplantes hvert år med hjelme på klitterne
- Der ”udplantes” fyrtoppe (rester fra kirkegårdene i området)
- Der udlægges på flere nedgange halm/hø
- Hvorfor gøres det hvert år??

Hvordan skal I tilplante jeres miler?

- Brug rent sand hvis I vil plante Hjelme
- Er det blandet jord/sand så plant Marehalm
- Forsøg at undgå for rene linjer
- Forvent ikke at ukrudt kan undgås
- Hvad er forskellen på Marehalm og Hjelme?
- Hjelme stikker du dig på
- Marehalm skærer du dig på.

Hvordan skaffer I hjelme/marehalm?

- Grav ikke selv planter op i klitterne!!!
- Planter kan købes hos klitfoged Erling Christensen
- Alternativt hos flere plantehandler eller netbutikker f.eks. Plantetorvet.dk
- Bedste tidspunkt for tilplantning med barrodsplanter er august/september/oktober.
- Der plantes med 9 stk. per m².
- God fornøjelse.

Hvem er klitfoged?

- Erling Christensen er klitfoged i vores område
- Jacob Martinus Hornbæk (bor på NFV 1) i området fra NFV og sydpå til fyret.
- Klitfogederne sørger for tilplantning med hjelme i klitterne, "udplantning" af fyrtoppe og udlægning af halm/hø.
- Deltager i klitsyn.

Strandfoged??

- Hvem er det?
- Jacob Martinus Hornbæk ud for vores område
- Erling Christensen syd for vores område
- Deres opgave er at fjerne genstande af værdi og ikke affald!!!
- Der køres typisk en tur 1-2 gange per uge

Hvad indebære jobbet som Strandfoged?

- Der er præstige i at blive udnævnt
- Typisk er området 2200 m
- Han skal være ejer af en traktor med vogn
- Han får 1100 kr. per kvartal
- Et læs med vraggods afregnes med 5,00 kr. for afhentning på stranden og 2,00 kr. ved aflæsning. Desuden får han 30% af salget af vraggods.
- Jacob har været strandfoged i ca. 20 år og har i den periode tjent 156,00 kr. på vraggods.
- Beløbet er selvfølgelig skattepligtigt 😊😊😊